

krijgt eindelijk erkenning

koloniaal bewind onschadelijk is gemaakt: 'Ik denk dat we een goed duo zouden zijn geweest.'

FOTO SINAYAR. WOLFERT

de bedrijfsvoering dreigde te verstoren, daarmee werd korte metten gemaakt."

Het stoort Makdoembaks dat Doedel nooit de eer heeft gekregen die hem toekomt, of excuses. "Er zijn maar weinig mensen die hem kennen. Ik durf te stellen dat hij voor de Surinaamse arbeidersbeweging van veel grotere betekenis is geweest dan Anton de Kom. Doedel is de grondlegger van de Surinaamse vakbeweging. Maar erkenning voor zijn werk heeft hij nooit gekregen. Het was natuurlijk een meesterzet van het koloniale gezag om de man gek te laten verklaren. Een psychiatrisch patiënt heeft in Suriname weinig vrienden: hij wordt gemeden als de pest. Zo is het met Doedel

ook gegaan. De meeste mensen wisten op het laatst niet eens dat hij nog leefde."

Lang geleden was Makdoembaks, toen student in Leiden, betrokken bij de eerste aanzet tot het eerherstel voor de verguisde communist Anton de Kom. Samen met zijn com-

'De meeste mensen wisten niet eens dat hij nog leefde'

munistische kameraden van de Surinaamse Studenten Unie ('zeer recht in de leer, een verkeerd paar schoenen kon je doen ontmaskeren als bourgeois') verzorgde hij een illegale herdruk van *Wij slaven van Suriname*, het boek waarmee De Kom de basis legde voor een onafhankelijke Surinaamse identiteit. Het leidde tot herwaardering voor de verzetsheld, onder meer resulterend in een standbeeld op het Anton de Komplein en een vorig jaar verschenen biografie.

Makdoembaks hoopt dat het standbeeld dat morgen op Curaçao wordt onthuld, ertoe kan bijdragen dat Doedel net als De Kom postuum krijgt waar hij

recht op heeft. Hij staat daarin niet alleen. "Ook in Suriname bestaan plannen voor een standbeeld voor Doedel," vertelt hij. Vandaar dat Makdoembaks uitweek naar Curaçao, waar hij enkele jaren geleden betrokken was bij de oprichting van een nationaal monument ter nagedachtenis van vijftien Chinese arbeiders van Shell die – nog zo'n bijna vergeten geschiedenis – in 1942 tijdens een staking door de oproerpolitie werden doodgeschoten.

De in Almere woonachtige Curaçose kunstenaar Patrick Mezas kreeg opdracht een borstbeeld te maken van Doedel, zoals hij dat eerder met goed resultaat deed van John Leerdam, Bart Chabot en Xaviera Hollander.

Makdoembaks betaalde het hele project uit eigen zak, van de vervaardiging van het standbeeld tot de overtocht naar Curaçao, waar Doedel een plaats krijgt naast het monument voor de Chinese arbeiders. Dat was ook praktisch, in verband met de aanvraag van de vergunning.

Gevraagd naar de motivatie voor zijn inzet, antwoordt Makdoembaks na een korte stilte dat het lot van Doedel hem ontroert. "Ik zou willen dat ik in zijn tijd leefde," bekennt de activist. "Dan zou ik aan zijn zijde staan in de strijd tegen het onrecht. Dan zou ik hem helpen, ook in moeilijke tijden. Ik denk dat we een goed duo zouden zijn geweest."